

Briuselis, 2022 04 27
COM(2022) 189 final

2022/0135 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1806, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus

(Kuveitas, Kataras)

{SWD(2022) 129 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Stiprėjant bendriems ES ir Persijos įlankos šalių santykiams, ES turėtų siekti strategiškesnio požiūrio su šiuo regionu plėtodama tvirtesnę, visapusišką ir daugiasektorinę partnerystę. Svarbus vaidmuo skatinant abiejų regionų partnerystę tenka beviziam statusui, nes sudaromos palankesnės sąlygos žmonių tarpusavio ryšiams ir dar labiau stiprinami jau ir taip gana intensyvūs politiniai, ekonominiai, mokslinių tyrimų, švietimo, kultūriniai ir visuomeniniai mainai. Atsižvelgdama į tai, ES toliau bendradarbiaus su Persijos įlankos šalimis, kurios yra suinteresuotos beviziu kelionių į ES režimu, kad ateityje būtų pasiektas visiškas regionų suderinamumas remiantis Reglamente (ES) 2018/1806¹ nustatytais kriterijais ir tvarka. Atsižvelgiant į procedūrinius veiksmus, kurių imtasi iki šiol, ir atliktą pirmąjį vertinimą, dabar siūlomas vizos reikalavimo netaikymas Kuveito ir Kataro piliečiams yra žingsnis pirmyn siekiant didesnio regionų suderinamumo Persijos įlankos regione po to, kai 2014 m. Jungtinių Arabų Emyratų piliečiams buvo nustatytas ryšius su šia šalimi palengvinęs bevizis režimas.

Kuveitas ir Kataras tapo svarbiais ES partneriais sprendžiant pastarojo meto krizes. Paminėtini pastarojo meto bendradarbiavimo pavyzdžiai: ES piliečių repatriacija ir skiepijimas COVID-19 pandemijos metu, ES piliečių evakuacija per Dohą po to, kai Talibanas perėmė Afganistano valdžią, Kuveito teikiama finansinė parama ir tarpininkavimas, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas humanitarinei pagalbai karo Sirijoje metu, taip pat pastangos kovoti su pastarojo meto hibridinėmis grėsmėmis Europai. Be to, Kuveitas ir Kataras yra svarbūs Sąjungos ekonominiai partneriai, visų pirma energetikos srityje ir atsižvelgiant į ES tikslus įvairinti energijos tiekimą².

Trečiosios šalys, kurių piliečiams netaikomas vizos reikalavimas, turi būti nustatomos kiekvienu konkrečiu atveju įvertinus įvairius Reglamento (ES) 2018/1806 1 straipsnyje nustatytus kriterijus. Minėti kriterijai, be kita ko, susiję su „neteisėta imigracija, viešąja tvarka ir saugumu, ekonomine nauda, visų pirma turizmu ir užsienio prekyba, taip pat su Sąjungos užsienio ryšiais su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, ypač atsižvelgiant į žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat į poveikį regionų suderinamumui ir abipusiškumui“.

Kuveito ir Kataro keliama neteisėtos migracijos rizika yra nedidelė, šios šalys nuolat stiprina bendradarbiavimą su ES saugumo klausimais ir išduoda biometrinius pasus, kurie yra būtini beviziam kelionių į ES režimui. Kuveitas ir Kataras yra svarbūs ES ekonominiai ir prekybos partneriai ir itin svarbūs Europos partneriai laikotarpiu po COVID-19 pandemijos, taip pat Rusijos agresijos prieš Ukrainą ir jos pasekmių energijos tiekimui kontekste ir siekiant pasauliniu mastu apginti JT chartiją. Vizos reikalavimo netaikymas į ES keliaujantiems Kuveito ir Kataro piliečiams būtų naudingas ES ekonomikai, visų pirma turizmo sektoriui. Nors žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityje tebėra problemų, Kuveite ir Katare vyksta visuomenės pokyčiai moterų teisių, darbo teisių, religijos laisvės ir religijų dialogo srityse.

¹ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1806, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 303, 2018 11 28, p. 39).

² 2022 m. kovo 23 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Energinės tiekimo saugumas ir prieinamos kainos“ (COM(2022) 138 *final*), https://energy.ec.europa.eu/communication-security-supply-and-affordable-energy-prices_lt.

Tikimasi, kad tvaraus bevizio režimo perspektyva sustiprins teigiamas tendencijas Kuveite ir Katarė, susijusias su pažanga ir reformomis šiose srityse.

Kalbant apie regionų suderinamumą, panašias teigiamas reformas taip pat galėtų paskatinti artimiausiais mėnesiais tęsiamas bendradarbiavimas su likusiomis Persijos įlankos šalimis, kurioms taikomas vizos reikalavimas, siekiant galiausiai nustatyti ES vizos reikalavimo netaikymą visoms Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos šalims. Šiuo atžvilgiu Komisija netrukus pradės technines diskusijas su šiais partneriais dėl vizos reikalavimo netaikymo kriterijų įvykdymo pagal Vizų reglamentą. Be to, pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą, su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2019/1155, 24 straipsnio 2 dalį bus siekiama priimti palankesnes taisykles dėl ilgalaikių daugkartinių vizų (galiojančių ne ilgiau kaip 5 metus) išdavimo su šiais partneriais vykdant vietos lygmens bendradarbiavimą Šengeno klausimais. Priėmus pasiūlymą dėl Šengeno vizų išdavimo procedūros skaitmeninimo vizų išdavimo procedūra iš esmės taps bepopierė ir bekontaktė, todėl prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys sutaupys laiko ir lėšų.

Komisija siūlo iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) 2018/1806, kad Kuveito ir Kataro piliečiams nebūtų taikomas reikalavimas turėti vizą kertant valstybių narių išorės sienas, kai buvimo trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Reglamente (ES) 2018/1806 pateikti trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizą, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašai. Reglamentą (ES) 2018/1806 taiko visos valstybės narės, išskyrus Airiją ir Jungtinę Karalystę, taip pat Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija. Šis reglamentas yra dalis ES bendros vizų politikos, susijusi su trumpalaikiu buvimu ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

Kuveitas ir Kataras šiuo metu yra įtraukti į Reglamento (ES) 2018/1806 I priede pateiktą trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizą, sąrašą. Prie išorės sienų turi būti atliekami nuodugnūs visų keliautojų patikrinimai atitinkamose duomenų bazėse³.

I ir II prieduose pateikiamų trečiųjų šalių sąrašų sudėtis ir dabar, ir vėliau turėtų atitikti Reglamento (ES) 2018/1806⁴ 1 straipsnyje nustatytus kriterijus, susijusius, be kita ko, su „neteisėta imigracija, viešąja tvarka ir saugumu, ekonomine nauda, visų pirma turizmu ir užsienio prekyba, taip pat su Sąjungos užsienio ryšiais su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, ypač atsižvelgiant į žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat į poveikį regionų suderinamumui ir abipusiškumui“.

Nustačius siūlomą vizos reikalavimo netaikymą, Reglamentu (ES) 2018/1806 nustatyti abipusiškumo ir sustabdymo mechanizmai gali būti taikomi tuo atveju, jei neužtikrinamas visiškas vizos reikalavimo abipusiškumas, piktnaudžiaujama beviziu režimu arba piktnaudžiaujama vizos reikalavimo netaikymu⁵. Kad vizos reikalavimo netaikymas būtų

³ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) su pakeitimais, padarytais

2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/458 (OL L 74, 2017 3 18, p. 1), 8 straipsnio 3 dalis.

⁴ Reglamento (ES) 2018/1806 4 konstatuojamoji dalis.

⁵ Atitinkamai Reglamento (ES) 2018/1806 7 ir 8 straipsniai.

veiksmingas, kiekviena iš šių dviejų šalių ir ES turės sudaryti susitarimą dėl bevizio režimo, į kurį bus įtrauktos apsaugos priemonės, susijusios su Reglamente (ES) 2018/1806 nustatytais kriterijais, kuriais grindžiamas vizos reikalavimo netaikymas.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Siūlomas vizos reikalavimo netaikymas Kuveitui ir Katarui atitinka ES pastangas siekti tvirtesnės, strategiškesnės, visapusiškos ir daugiasektorinės partnerystės su Persijos įlankos regionu. Šiuo tikslu turi būti priimtas bendras komunikatas dėl strateginės partnerystės su Persijos įlankos šalimis.

ES atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kuri, kaip planuojama, pradės veikti 2022 m. rugsėjo mėn., padės užtikrinti, kad trečiųjų šalių piliečiai teisėtai naudotųsi bevizio režimu. Be to, Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS), kuri, kaip planuojama, pradės veikti 2023 m. gegužės mėn., sudarys sąlygas prieš kelionę tikrinti trečiųjų šalių piliečius, kuriems taikomas bevizis režimas, ir taip veiksmingai prisidės prie Šengeno erdvės saugumo palaikymo ir stiprinimo.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 77 straipsnio 2 dalies a punktas. Siūlomu reglamentu plėtojama Šengeno *acquis*.

- **Subsidiarumas, proporcingumas ir priemonės pasirinkimas**

Būtinai Reglamento (ES) 2018/1806 pakeitimas turi būti atliktas priimant reglamentą. Valstybės narės šio politikos tikslo negali pasiekti vienos. Kitų (ne teisėkūros) galimybių pasiekti šį politikos tikslą nėra.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Vizų darbo grupėje vyko diskusijos su valstybėmis narėmis dėl galimybės peržiūrėti šalių, kurioms taikomas bevizis režimas, ir šalių, kurioms taikomas reikalavimas turėti vizą, ES sąrašus, taip pat dėl tokios peržiūros metodikos ir taikymo srities. ES vizų režimo netaikymo reikalavimai buvo aptarti su atitinkamomis šalimis ir jos abi įvairiomis progomis pareiškė norą užtikrinti bevizį kelionių į ES režimą.

- **Pagrindinės teisės**

Šis pasiūlymas neigiamo poveikio pagrindinių teisių apsaugai Europos Sąjungoje neturi.

4. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Siūlomas reglamentas bus tiesiogiai taikomas nuo jo įsigaliojimo dienos. Vizos reikalavimas bus netaikomas nuo Europos Sąjungos ir Kuveito bei Kataro susitarimo dėl vizos reikalavimo

netaikymo įsigaliojimo dienos.

Įsigaliojus bevizio režimo susitarimams, Komisija toliau atidžiai stebės, kaip vykdomi Reglamento (ES) 2018/1806 1 straipsnio reikalavimai.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Siūloma iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) 2018/1806 perkeliant Kuveitą ir Katarą iš I priedo (trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizą, sąrašas) į II priedą (trečiųjų šalių, kurių piliečiams netaikomas reikalavimas turėti vizą kertant valstybių narių išorės sienas ne ilgesniam kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį buvimui, sąrašą).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1806, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus

(Kuveitas, Kataras)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1806⁶ nustatyti trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizą, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašai;
- (2) trečiosios šalys, kurių piliečiams netaikomas vizos reikalavimas, nustatomos kiekvienu konkrečiu atveju įvertinus įvairius Reglamento (ES) 2018/1806 1 straipsnyje nustatytus kriterijus. Šie kriterijai susiję su, be kita ko, „neteisėta imigracija, viešąja tvarka ir saugumu, ekonomine nauda, visų pirma turizmu ir užsienio prekyba, taip pat su Sąjungos užsienio ryšiais su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, ypač atsižvelgiant į žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat į poveikį regionų suderinamumui ir abipusiškumui“;
- (3) Kuveito ir Kataro keliama neteisėtos migracijos į Sąjungą rizika yra nedidelė, šios šalys išduoda biometrinius pasus pagal Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos standartus. Pastaraisiais metais suintensyvėjo bendradarbiavimas su šiomis šalimis saugumo srityje. Kalbant apie ekonominius interesus, Kuveitas ir Kataras yra svarbūs Sąjungos ekonominiai partneriai, visų pirma energetikos srityje. Nors žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityje tebėra iššūkių, Kuveito ir Kataro visuomenėje įvyko teigiamų pokyčių ir pagerėjo padėtis moterų teisių, darbo teisių ir religijos laisvės bei religijų dialogo srityse ir tikimasi, kad pažanga ir reformos bus tęsiamos. Ilgalaikė bevizio kelionių į ES režimo nauda gali sustiprinti teigiamas tendencijas šiose srityse;

⁶ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1806, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 303, 2018 11 28, p. 39–58).

- (4) todėl tų šalių piliečiams turėtų būti nebetaikomas vizos reikalavimas, kai bendra buvimo trukmė neviršija 90 dienų per bet kurią 180 dienų laikotarpį, ir nuorodos į tas šalis turėtų būti perkeltos į Reglamento (ES) 2018/1806 II priedą;
- (5) vizos reikalavimo netaikymas Kuveito ir Kataro piliečiams nedaro poveikio ES ribojamųjų priemonių, priimtų remiantis ES sutarties 29 straipsniu ir SESV 215 straipsniu, taikymui;
- (6) vizos reikalavimo netaikymas Kuveito ir Kataro piliečiams turėtų būti nustatytas tuomet, kai bus sudaryti dvišaliai Sąjungos ir Kuveito bei Kataro bevizio režimo susitarimai, visų pirma siekiant užtikrinti visišką abipusiškumą;
- (7) todėl Reglamentas (ES) 2018/1806 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (8) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB⁷; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (9) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB⁸ 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį;
- (10) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB⁹ 3 straipsniu;
- (11) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES¹⁰ 3 straipsniu;

⁷ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

⁸ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

⁹ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

¹⁰ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

- (12) šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 1 dalyje, 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 1 dalyje ir 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 1 dalyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) 2018/1806 iš dalies keičiamas taip:

- a) I priedo 1 punkte („VALSTYBĖS“) nuorodos į Kuveitą ir Katarą išbraukiamos.
- b) II priedo 1 punktą („VALSTYBĖS“) iš dalies keičiamas taip:
 - i) tarp nuorodų į ... ir ... įterpiama ši nuoroda:

„Kuveitas (*)(**)“

(*) Vizos reikalavimas netaikomas nuo tos dienos, kai įsigalioja su Europos Sąjunga sudarytas susitarimas dėl bevizio režimo.

(**) Vizos reikalavimo netaikymas galioja tik biometrinių pasų, išduotų laikantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (TCAO) standartų, turėtojams.“

- ii) tarp nuorodų į ... ir ... įterpiama ši nuoroda:

„Kataras (*)(**)“

(*) Vizos reikalavimas netaikomas nuo tos dienos, kai įsigalioja su Europos Sąjunga sudarytas susitarimas dėl bevizio režimo.

(**) Vizos reikalavimo netaikymas galioja tik biometrinių pasų, išduotų laikantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (TCAO) standartų, turėtojams.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Pirmininkas / Pirmininkė